

To: 5.1.2e Urgenda' 5.1.2e @urgenda.nl]
From: 5.1.2e (AFEP)
Sent: Tue 5/3/2022 6:59:22 PM
Subject: RE: Verzoek sessie klimaatbeleid bij het ministerie van financiën (directie AFEP)
Received: Tue 5/3/2022 6:59:00 PM

Hoi 5.1.2e

Ok mooi, heb de zaal geboekt! En klopt, het adres is Korte Voorhout 7. Ik zal je aanmelden, zodat je dan de 16^e bij de receptie kan worden opgehaald.

Had jij trouwens ook al ideeën voor invulling van de sessie? Wij zaten te denken dat het interessant zou kunnen zijn dat jij jouw visie geeft op het klimaatbeleid aan de hand van bijv. onderstaande vragen. Een opzet van de sessie zou kunnen zijn dat jij het eerste deel van het uur gebruikt voor een presentatie/toelichting en dat er daarna ruimte is voor vragen/discussie vanuit de zaal. Maar hoor natuurlijk ook graag wat jouw ideeën hierbij zijn.

-Hoe kijken jullie aan tegen het klimaatpakket uit het coalitieakkoord (de normerende en beprijzende maatregelen als ook de uitgaven/reservering klimaatfonds)?

-Doet het kabinet voldoende in jullie ogen en welke maatregelen ontbreken er mogelijk?

-Hoe kijken jullie aan tegen de lange termijn klimaat/energietransitie en de rol van de overheid hierbij?

Groeten,

5.1.2e

Van: 5.1.2e Urgenda' 5.1.2e @urgenda.nl>

Verzonden: maandag 2 mei 2022 18:01

Aan: 5.1.2e (AFEP) 5.1.2e @minfin.nl>

Onderwerp: RE: Verzoek sessie klimaatbeleid bij het ministerie van financiën (directie AFEP)

Hoi 5.1.2e

Dat moet lukken. Dat is Korte Voorhout 7? Tegenover de Hoge Raad?

Groet!

5.1.2e

5.1.2e Stichting Urgenda

Nicolaes Maesstraat 2
1506 LBZAANDAM

Tel: + 5.1.2e

www.urgenda.nl

Van: 5.1.2e (AFEP) 5.1.2e @minfin.nl>

Verzonden: maandag 2 mei 2022 17:15

Aan: 5.1.2e Urgenda < 5.1.2e @urgenda.nl>

Onderwerp: RE: Verzoek sessie klimaatbeleid bij het ministerie van financiën (directie AFEP)

Hoi 5.1.2e

Ik heb nog even rondgebeld, en na wat schuiven moet donderdag 16 juni tussen vier en vijf moet toch gewoon lukken in de grote zaal bij Financiën. Komt die tijd en datum voor jou ook nog uit?

Laat maar weten.

Groeten,

5.1.2e

Van: 5.1.2e (AFEP)

Verzonden: dinsdag 26 april 2022 15:05

Aan: 5.1.2e Urgenda' < 5.1.2e @urgenda.nl>

Onderwerp: RE: Verzoek sessie klimaatbeleid bij het ministerie van financiën (directie AFEP)

Hoi 5.1.2e

Ok mooi, 16 juni om half vier-vier uur zou voor ons op zich kunnen. Enige is wel dat na navraag blijkt dat de grootste zalen bij Financiën die dag helaas al bezet zijn en het in een kleinere zaal zou moeten. Mocht je nog andere opties hebben daarom wellicht leuker om voor die data te kijken, denk namelijk dat belangstelling voor deze sessie vanuit Financiën best groot zal zijn. Als niet lukt of toch niet handig is zullen gewoon meer collega's online via webex moeten bijwonen op de 16^e ☺.

Laat maar weten.

Groeten,

5.1.2e

Van: 5.1.2e Urgenda' 5.1.2e @urgenda.nl>

Verzonden: maandag 25 april 2022 13:15

Aan: 5.1.2e (AFEP) < 5.1.2e @minfin.nl>

Onderwerp: RE: Verzoek sessie klimaatbeleid bij het ministerie van financiën (directie AFEP)

Hoi 5.1.2e

Dat zou kunnen. Ik ben bijv bij EZK op 16 juni, dus ik zou aansluitend bij jullie langs kunnen komen, zo rond half 4 – 4 uur?

Of als het meer een lunch bijeenkomst moet zijn, tussen 12 en 1 op die 16^e?

Ik heb wel meer opties hoor, maar deze is heel handig.

Vriendelijke groet

5.1.2e

5.1.2e Stichting Urgenda

Nicolaes Maesstraat 2
1506 LBZAANDAM

Tel: 5.1.2e
www.urgenda.nl

Van: 5.1.2e (AFEP) <5.1.2e@minfin.nl>

Verzonden: maandag 25 april 2022 10:58

Aan: 5.1.2e Urgenda <5.1.2e@urgenda.nl>

Onderwerp: RE: Verzoek sessie klimaatbeleid bij het ministerie van financiën (directie AFEP)

Beste 5.1.2e

Bedankt voor je mail, leuk dat je bij ons langs wilt komen.

Voor ons zou voor het zomerreces (dat in juli begint) het handigst zijn. Zou jij bijvoorbeeld ergens in juni tijd hebben om langs te komen?

Groeten,

5.1.2e

Ministerie van Financiën

Algemene Financiële en Economische Politiek (AFEP)

Korte Voorhout 7 | 2511 CW | Den Haag |
PO Box 20201 | 2500 EE | Nederland

T: 5.1.2e

M:

E: 5.1.2e <5.1.2e@minfin.nl>

Van: 5.1.2e Urgenda <5.1.2e@urgenda.nl>

Verzonden: zaterdag 23 april 2022 00:41

Aan: 5.1.2e (AFEP) <5.1.2e@minfin.nl>

Onderwerp: RE: Verzoek sessie klimaatbeleid bij het ministerie van financiën (directie AFEP)

Beste 5.1.2e

Ik ga graag op je verzoek in. Op welke termijn zou je dit willen laten plaats vinden?

Vriendelijke groet

5.1.2e

5.1.2e Stichting Urgenda

Nicolaes Maesstraat 2
1506 LBZAANDAM

Tel: 5.1.2e
www.urgenda.nl

From: 5.1.2e (AFEP) <5.1.2e@minfin.nl>

Date: Wednesday, 20 April 2022 at 11:35

To: Info | Urgenda <Info@urgenda.nl>

Subject: RE: Verzoek sessie klimaatbeleid bij het ministerie van financiën (directie AFEP)

Goedemiddag,

Mijn naam is 5.1.2e en ik ben werkzaam als 5.1.2e bij het Ministerie van Financiën, bij de directie Algemene Financiële en Economische Politiek (AFEP). Vanuit mijn directie informeren wij onze minister vanuit een economische invalshoek over verschillende beleidsterreinen, waaronder ook het klimaatbeleid. Dit is het dossier waar ik mij mee bezig houdt.

Binnen mijn directie nodigen wij geregeld externe sprekers uit om vanuit verschillende invalshoeken nieuwe perspectieven te krijgen op beleidsrelevante onderwerpen. Dit varieert van een directeur bij de Nederlandse Bank die zijn visie geeft over het huidige monetair beleid tot een academisch onderzoeker die uiteenzetting geeft over zijn onderzoek naar degrowth. Vanuit klimaat leek het ons een leuk idee om een sessie te wijden aan jullie blik vanuit Urgenda op het klimaatbeleid. Het zou hierbij kunnen gaan om vragen als:

- Hoe kijken jullie aan tegen het klimaatpakket uit het coalitieakkoord?
- Doet het kabinet voldoende in jullie ogen en welke maatregelen ontbreken er mogelijk?
- Hoe kijken jullie aan tegen de langere termijn klimaat/energietransitie?

Graag horen we of iemand vanuit jullie organisatie het leuk zou vinden om hier tijdens een sessie wat over te vertellen. Deze sessies zijn normaal gesproken een uur, waarvan een deel presentatie door de spreker en een deel discussie.

[NB voor de volledigheid: het gaat hier om een informele bijeenkomst met als doel een uitwisseling van ideeën, niet een formele uitwisseling van het standpunt van het ministerie van financiën (of van het kabinet).]

We zouden hier volgende week eventueel ook even over kunnen bellen, kan ik e.e.a. toelichten. Laat maar weten!

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

.....

Ministerie van Financiën

Algemene Financiële en Economische Politiek (AFEP)

Korte Voorhout 7 | 2511 CW | Den Haag |

PO Box 20201 | 2500 EE | Nederland

.....

T:

5.1.2e

M:

E: 5.1.2e [@minfin.nl](mailto:5.1.2e@minfin.nl)

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

To: 5.1.2e Urgenda 5.1.2e @urgenda.nl]
From: 5.1.2e (AFEP)
Sent: Thur 6/23/2022 10:02:00 AM
Subject: RE: Klimaat sessie bij Ministerie van Financiën aankomende donderdag
Received: Thur 6/23/2022 10:01:00 AM

Ok fijn, dank!

Groeten,

5.1.2e

Van: 5.1.2e | Urgenda 5.1.2e @urgenda.nl>

Verzonden: dinsdag 21 juni 2022 23:37

Aan: 5.1.2e (AFEP) 5.1.2e @minfin.nl>

Onderwerp: RE: Klimaat sessie bij Ministerie van Financiën aankomende donderdag

Ja hoor!

En mooi dat het goed is ontvangen.

Groetjes

5.1.2e

5.1.2e Stichting Urgenda

Nicolaes Maesstraat 2

1506 LBZAANDAM

Tel: + 5.1.2e

www.urgenda.nl

Van: 5.1.2e (AFEP) 5.1.2e @minfin.nl>

Verzonden: dinsdag 21 juni 2022 11:39

Aan: 5.1.2e | Urgenda 5.1.2e @urgenda.nl>

Onderwerp: RE: Klimaat sessie bij Ministerie van Financiën aankomende donderdag

Hoi 5.1.2e

Nogmaals veel dank voor de leuke sessie van afgelopen donderdag, veel positieve reacties gekregen van collega's ook!

Nog even een check: het was ok om de ppt slides intern te delen toch?

Groeten,

5.1.2e

Van: 5.1.2e Urgenda 5.1.2e @urgenda.nl>

Verzonden: donderdag 16 juni 2022 09:55

Aan: 5.1.2e (AFEP) 5.1.2e @minfin.nl>

Onderwerp: RE: Klimaat sessie bij Ministerie van Financiën aankomende donderdag

Ik stuur je nu een power point in wetransfer, met 2 kleine wijzigingen, dus als je hem kunt openen, is die fijn en anders gebruiken we die andere pdf.

Groetjes

5.1.2e

5.1.2e Stichting Urgenda

Nicolaes Maesstraat 2

1506 LBZAANDAM

Tel: + 5.1.2e

www.urgenda.nl

Van: 5.1.2e (AFEP) 5.1.2e @minfin.nl>

Verzonden: woensdag 15 juni 2022 13:25

Aan: 5.1.2e | Urgenda 5.1.2e @urgenda.nl>

Onderwerp: RE: Klimaat sessie bij Ministerie van Financiën aankomende donderdag

Hoi 5.1.2e

Ja dat is helemaal prima, we zorgen er dan voor dat laptop met de presentatie aangesloten op het scherm klaarstaat.

Afstandsbediening ga ik nog even na.

En jouw voorstel wat betreft presentatie/discussie lijkt me ook prima. We hebben de zaal tenminste tot 17:30, dus als nodig is er gewoon ruimte voor wat uitloop.

Groeten,

5.1.2e

Van: 5.1.2e Urgenda 5.1.2e @urgenda.nl>

Verzonden: woensdag 15 juni 2022 02:09

Aan: 5.1.2e (AFEP) 5.1.2e @minfin.nl>

Onderwerp: RE: Klimaat sessie bij Ministerie van Financiën aankomende donderdag

Hoi 5.1.2e

Ik hoop dat het goed is dat ik je morgenavond (laat denk ik) een verhaal stuur met weTransfer (en pdf per mail). Het zou fijn zijn als

jullie verder laptop en scherm hebben en wellicht ook een afstandsbediening?

Ik dacht inderdaad aan eerst een verhaal van mij en daarna vragen/discussie; verhouding 40:20 minuten, is dat okay? En ik heb ook wel wat uitloop.

Ik zie er naar uit.

Groet!

5.1.2e

5.1.2e Stichting Urgenda

Nicolaes Maesstraat 2

1506 LBZAANDAM

Tel: + 5.1.2e

www.urgenda.nl

Van: 5.1.2e (AFEP) 5.1.2e @minfin.nl>

Verzonden: maandag 13 juni 2022 10:03

Aan: 5.1.2e | Urgenda <5.1.2e @urgenda.nl>

Onderwerp: Klimaat sessie bij Ministerie van Financiën aankomende donderdag

Beste 5.1.2e

Aankomende donderdag (tussen 16:00 en 17:00) kom je als het goed is langs bij ons bij Financiën om jouw visie op het klimaatbeleid te geven. Omdat we de sessie alvast aan het voorbereiden zijn mail ik even om te kijken hoe jij de invulling ervan ziet. Is het handig dat jij het eerste deel van de sessie vertelt/presenteert en dat er dan gelegenheid is voor vragen? En wil je gebruik maken van powerpoint (dan kunnen we dat donderdag alvast klaarzetten)?

Qua onderwerp waren wij in elk geval benieuwd hoe jij aankijkt tegen onderstaande vragen, maar wellicht heb jij nog andere ideeën hierbij.

-Hoe kijken jullie aan tegen het klimaatpakket uit het coalitieakkoord (de normerende en beprijzende maatregelen als ook de uitgaven/reservering klimaatfonds)?

-Doet het kabinet voldoende in jullie ogen en welke maatregelen ontbreken er mogelijk?

-Hoe beoordelen jullie het fit for 55 pakket van de commissie?

-Hoe kijken jullie aan tegen de lange termijn klimaat/energietransitie en de rol van de overheid hierbij?

Laat maar weten of jij de invulling ook zo ziet, erg leuk in elk geval dat je donderdag langskomt.

Groeten,

5.1.2e

5.1.2e

Ministerie van Financiën

Algemene Financiële en Economische Politiek (AFEP)

Korte Voorhout 7 | 2511 CW | Den Haag |

PO Box 20201 | 2500 EE | Nederland

T: 5.1.2e

M:

E: 5.1.2e @minfin.nl

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

To: 5.1.2e Urgenda 5.1.2e @urgenda.nl
Cc: 5.1.2e @minezk.nl]; 5.1.2e (AFP/SPA) 5.1.2e @minfin.nl];
5.1.2e @minezk.nl]; 5.1.2e (IRF/BSA) 5.1.2e @minfin.nl]
From: 5.1.2e (AFEP)
Sent: Fri 11/18/2022 3:51:57 PM
Subject: Ideeën voor IBO klimaat vanuit Urgenda
Received: Fri 11/18/2022 3:51:00 PM

Beste 5.1.2e

Eerder hebben wij elkaar gesproken in het kader van een presentatie over klimaatbeleid die jij hebt gegeven bij het Ministerie van Financiën.

Momenteel ben ik (samen met de collega's in de cc) onderdeel van het secretariaat van het Interdepartementaal Beleidsonderzoek (IBO) Klimaat, die bij Prinsjesdag is vastgesteld. Doel van het IBO is om voor komend voorjaar met (normerende/beprijzende) aanvullingen te komen op het huidige beleid om de gestelde klimaatdoelen te halen (zie onderaan de mail de taakopdracht zoals gepubliceerd in de Miljoenennota 2023). In het kader van het IBO zouden we ook geïnteresseerd zijn in jullie visie vanuit Urgenda op aanvullend klimaatbeleid om de doelen te halen. Concreet denken we dan aan een top 5 aan maatregelen die wat jullie betreft sowieso aanvullend genomen zouden worden en een top 5 aan aandachtspunten/knelpunten die jullie hebben bij het Nederlandse klimaatbeleid.

Laat maar weten of jullie een dergelijk overzicht voor ons zouden hebben. Eventueel zouden we op korte termijn ook een overleg kunnen inplannen om jullie visie hierbij verder te bespreken.

Dank alvast voor je reactie.

Groeten,

5.1.2e

5.1.2e

.....
Ministerie van Financiën
Algemene Financiële en Economische Politiek (AFEP)
Korte Voorhout 7 | 2511 CW | Den Haag |
PO Box 20201 | 2500 EE | Nederland

.....
M: 5.1.2e
E: 5.1.2e @minfin.nl

Taakopdracht IBO Klimaat

Aanleiding

In het coalitieakkoord zijn ambitieuze klimaatdoelen gesteld. Nederland wil in 2030 55 procent minder CO₂ uitstoten dan in 1990, om in 2050 klimaatneutraliteit te realiseren. Om te zeker te stellen dat deze doelen gehaald worden, streeft het kabinet naar een reductie van 60 procent in 2030. In juni heeft het kabinet het ontwerpbeleidsprogramma Klimaat gepresenteerd. Hierin wordt op basis van de uitgangspunten van het nationale klimaatbeleid en de aanpak per sector beschreven hoe deze doelstellingen worden gerealiseerd. In dit beleidsprogramma kondigt het kabinet een analyse aan die zicht moet geven op de mogelijke en wellicht noodzakelijke aanscherpingen van, en aanvullingen op, het beleidsprogramma om de ambitie van het kabinet voor 2030 en verder waar te maken.

Doelstelling

Het doel van dit IBO is om invulling te geven aan deze aankondiging en inzichtelijk te maken welke aanscherpingen van, en aanvullingen op, het beleidsprogramma mogelijk (en/of noodzakelijk) zijn om de klimaatdoelen te behalen. Het IBO resulteert in concrete (voornamelijk normerende en beprijzende) beleidsopties, ter ondersteuning van besluitvorming over de klimaatmiddelen tijdens de Voorjaarsnota 2023.

Opdracht aan de werkgroep

Het IBO beantwoordt ten minste onderstaande onderzoeksvragen:

- *Instrumentenmix.* Is de instrumentenmix (normeren, beprijzen, subsidiëren) per sector doelmatig en doeltreffend? Welke emissiebronnen/subsectoren kunnen nog aanvullend worden aangegegrepen door beprijzend of normerend instrumentarium? Welke aanvullende normerende en beprijzende beleidsopties zijn mogelijk om de benodigde reductie te realiseren (zowel door aan bestaande knoppen te draaien als volledig nieuwe opties)?
- *Doelbereik en technisch potentieel.* Indien op basis van de Klimaat- en Energieverkenning 2022 blijkt dat de gestelde doelen voor 2030 (streefdoel van 60 procent) niet worden gerealiseerd: welke aanvullende maatregelen kunnen dat gat dichten? In welke (deel)sectoren zit nog het meeste technisch potentieel voor aanvullende CO₂-reductie in 2030? Wat zijn de achterliggende oorzaken en eventuele knelpunten in de transitie?
- *Consistentie met pad naar Klimaatneutraliteit in de periode 2030-2050.* Licht in de verschillende (deel)sectoren de voortgang die conform het beleidsprogramma wordt bereikt in 2030 op een haalbaar pad naar 2050, of gebeurt in de periode tot en met 2030 te weinig, zodat de 2050-doelen van de klimaatwet (voor de sector) buiten bereik zijn? Hoe verhoudt het huidige maatregelenpakket zich met de in het Coalitieakkoord gestelde streefdoelen voor 2035 (en 2040)? Welke aanvullende maatregelen kunnen de curve bijbuigen?
- *Consistentie met FF55.* Is het beleidsprogramma Klimaat in lijn met voorstellen uit het Europese FF55-programma en in hoeverre kan het FF55-pakket het beleidsprogramma klimaat versterken? Wordt met het beleidsprogramma voldaan aan de uit het FF55 volgende (sub)doelen?
- *Bredere kosteneffecten klimaatbeleid.* Wat zijn de gevolgen van het beleidsprogramma klimaat voor de kosten voor burgers en bedrijven?

De inventarisatie voor aanvullende beleidsopties wordt uitgevoerd door een samenwerking van verschillende externe onderzoeksbureaus. Daarnaast zal ook input worden opgehaald binnen departementen, de

planbureaus, experts op specifieke beleidsterreinen (zoals industrie en landbouw) en partijen uit het veld. Hierbij is het belangrijk dat geborgd wordt dat zonder taboes ook beleidsopties worden onderzocht die niet al bekend zijn. De werkgroep werkt op basis van de inventarisatie van maatregelen en input van de onderzoeksbureaus de analytische vragen verder uit en kan op basis daarvan aanbevelingen doen (bijvoorbeeld voor een besparingsvariant).

De aanvullende beleidsopties worden uitgewerkt in fiches. Hierin wordt in ieder geval de volgende elementen uitgewerkt: verwacht CO₂-effect, budgettaire effecten en lasten voor burgers en bedrijven, (juridische) haalbaarheid, inpasbaarheid in de transitie naar 2050 en synergie met andere beleidsdoelstellingen (bijv. leveringszekerheid, bijdrage aan circulaire economie, gebiedsgerichte aanpak stikstof en waterdoelstellingen).

Het IBO-eindrapport bevat de analyse en fiches met beleidsopties.

Grondslag

Overheidsuitgaven aan klimaat en energie (Miljoenennota bijlage 19).

Organisatie van het onderzoek

De werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van BZK (Gebouwde Omgeving), IenW (Mobiliteit), IenW (Circulaire Economie), LNV (Landbouw & Landgebruik), EZK (Industrie), EZK (Elektriciteit/Energie), EZK (Klimaat), FIN (Fiscaal), FIN (AFEP) en AZ. SZW, OCW en VWS zullen agendalid zijn. Ook worden PBL, CPB en SCP verzocht deel te nemen in de werkgroep. Er zal ook een consultatie plaatsvinden met onderzoeksbureaus en eventueel met experts. De werkgroep staat onder leiding van een onafhankelijke voorzitter. De voorzitter wordt ondersteund door secretarissen van de ministeries van EZK en FIN. Het IBO start in september 2022. De werkgroep dient haar eindrapport uiterlijk februari in. De omvang van het rapport is niet groter dan dertig bladzijden plus een samenvatting van maximaal vijf bladzijden, en een bijlage met uitvoerbare beleidsopties.